

ДЖИМ КОРБЕТ МОХАНСКИЯТ ЧОВЕКОЯДЕЦ

Превод от английски: Здравко Станков, Борис Паланков, 1968

chitanka.info

На двадесет и пет километра от лятната ни къща в Хималаите от изток към запад се простира дълга планинска верига, висока три хиляди метра. По горните склонове на източния край на тази верига расте в изобилие див овес. Точно под това място планината се спуща на редица отвесни стени до река Кози.

Един ден група жени и девойки от селото, което беше разположено на северния склон на планината, косели див овес. Изведнъж сред тях се появил тигър. Настъпила паника. Жените се разбягали на всички страни. Една бабичка се препънала и се търколила надолу по стръмния склон. Тигърът, уплашен от писъците на жените, изчезнал също така тайнствено, както се появил. Скоро след това жените отново се събрали. Страхът им попреминал. Слезли по тревистия скат и като надникнали от стръмната скалиста стена, видели бабичката да лежи на една тясна издатина на няколко метра под тях.

Жената казала, че била тежко ранена. По-късно обаче се установило, че единият ѝ крак и няколко ребра били счупени и че не могла да се движи. Започнали спор как да ѝ помогнат и най-сетне решили, че това е мъжка работа. Понеже никоя от жените не искала да остане там, казали на ранената, че ще се върнат в селото за помощ. Жената обаче започнала да ги моли да не я оставят сама. Едно шестнадесетгодишно момиче се трогнало от молбите ѝ и доброволно решило да остане при нея. И тъй, докато останалите жени тръгнали за селото, момичето слязло вдясно, където през един процеп в скалата успяло да стъпи на ръба.

Ръбът се простирал до половината лице на скалата и само на няколко метра от мястото, където лежала жената, завършвал с плитка вдлъбнатина. Боейки се да не падне от ръба и да се убие върху скалите на десетки метри под нея, тя помолила девойката да я премести във вдлъбнатината и тя успешно изпълнила тази трудна и опасна задача. В тази вдлъбнатина имало място само за един човек, та девойката приклепнала, както само една индийка може да прикляка, на ръба срещу жената.

Селото се намирало на шест километра. Двете жени на ръба на скалата започнали безкрайно да пресмятат колко ли време ще мине, докато другарките им се върнат в селото, кои мъже ще сварят там по това време, колко ще им трябва да обяснят случката и най-сетне след колко време ще пристигне спасителната команда.

Разговаряли шепнешком от страх да не би тигърът да се е скрил наоколо и да ги чуе. Изведнъж жената отвори уста, смразена от ужас, а девойката, като забелязала изписания по лицето ѝ страх и посоката, в която била вперила очи, извила глава и видяла през рамото си как тигърът изскочил от процепа в скалата и се запътил към ръба, на който стояли.

Всички вие, вярвам, сте преживели кошмари, при които краката и гласът ви се парализират, когато някой ужасен звяр, страшен и чудовищен на вид, пристъпва към вас, за да ви погуби, кошмари, при които се събуждате целите облени в пот, с въздишка на благодарност към бога, че всичко е било само сън. Горкото момиче не е преживяло такова щастливо пробуждане от своя кошмар. Не е необходимо голямо въображение, за да си представим картината: една скалиста стена с тесен ръб по нея, завършващ с вдлъбнатина, в която лежи ранената жена; едно младо момиче, смразено от страх, приклепнало на ръба, и един тигър, който полека допълзва до него — път за бягство наникъде; помощ отникъде.

Моти Синг, един мой стар приятел, бил в селото на гости на болната си дъщеря, когато пристигнали жените. Той застанал начело на спасителната команда. Когато тази команда се спуснала по тревистия скат и надникнала от скалата, заварила жената припаднала, а по ръба личали петна кръв.

Отнесли ранената жена в селото, а когато дошла на себе си и разказала случилото се, Моти Синг без никакво колебание тръгнал веднага и извървял цели двадесет и пет километра път, за да дойде при мен. Той бе стар човек, над шестдесетгодишен, но се засегна, когато загатнах, че е изморен и трябва да си почине, та заедно тръгнахме да разследваме случая. За жалост обаче с нищо не можах да помогна, защото бяха минали двадесет и четири часа, та от храброто младо момиче, което доброволно останало до своята ранена другарка, тигърът бе оставил само няколко парченца кости и изпокъсаните му и окървавени дрехи.

Това бе първата човешка жертва на тигъра, който по-сетне в официалните документи доби прозвището Моханския човекоядец.

След като изяде момичето, тигърът се спусна през зимата надолу по река Кози и издави по пътя си между другото двама чиновници от Министерството на благоустройството и снахата на нашия народен

представител. При приближаването на лятото той се завърна на мястото, където бе удавил първата си жертва, а през следващите няколко години районът му на действие се простираше по цялата долина на река Кози от Какригат до Гаргия — пространство, дълго шестдесет километра. Най-сетне той установи леговището си на хълма над Мохан в землището на село Картканула.

На областната конференция, за която споменавам в един от по-раншните си разкази, трите тигъра-човекоядци, върлуващи из Кумаонската област, се редуваха по значение, както следва:

1. Чоугар, Найниталска околия.
2. Мохан, Алморска околия.
3. Канда, Гаруалска околия.

След като убих Чоугарския тигър, заместник-комисарят в Алмора, Бейнс, ми напомни, че съм изпълнил само част от своето обещание, дадено на конференцията, и че според списъка сега идвал редът на Моханския тигър. Той заяви, че тигърът все повече се настървявал и застрашавал околията. Миналата седмица убил трима души от село Картканула. И Бейнс ми предложи да замина именно за това село.

Докато се занимавах с Чоугарския тигър, Бейнс склонил няколко ловци да заминат за Картканула. Те стояли много пъти да пазят над умъртвени хора и животни, но не успели да срещнат човекоядеца и се върнали в базата си Раникет. Бейнс ми каза, че сега аз ще бъда сам в царството на тигъра — една необходима предохранителна мярка, защото при лова на тигър-човекоядец нервите на човека се изострят, а нещастните случаи са неизбежни, особено когато двама или повече души гонят едно и също животно.

Един страшно горещ майски ден аз, двамата ми прислужници и шестима гаруалци, които взех със себе си от Найни Тал, слязохме от влака, който пристига в един часа след обяд в Рамнагар, и поехме пешком тридесет и пет километровия път за Картканула. Първия ден трябваше да извървим само десет километра, но когато пристигнахме в Гаргия, вече се мръкна. Бях тръгнал от къщи набързо, щом получих писмото на Бейнс, и нямах време да взема разрешение да отседнем в горската хижа в Гаргия, та спяхме на открито.

На другия бряг на река Кози, в Гаргия, има отвесна стена, висока няколкостотин метра. Докато се опитвах да заспя, дочу ми се, като че

от тази стена падаха камъни в подножието върху скалите. Звукът приличаше досущ на сблъскването на два камъка. След известно време този шум започна да ме дразни, както това се случва на човек през горещите летни нощи, и понеже луната бе изгряла и осветяваше всичко наоколо и нямаше опасност човек да настъпи някоя змия, станах от походното легло и тръгнах на разузнаване. Открих, че този шум вдигат жабите в един мочурляк край пътя. Слушал съм странните звуци на земните и водните жаби и на жабите, които живеят по дърветата, из най-различни краища на света, но не съм чувал нищо по-странно от крякането на жабите в Гаргия през май.

На другата сутрин тръгнахме много рано и извървахме осемнадесет километра до Мохан, преди слънцето да започне истински да пече. Докато моите хора приготвяха яденето, а прислужниците ми правеха закуската, пазачът на хижата, двама горски пазачи и няколко търговци от Моханския пазар ми разказаха няколко истории за Моханския човекоядец. Най-прясната история описваше подвизите на един рибар, който ловил риба в река Кози. Един от горските пазачи с гордост твърдеше, че участвал в това приключение. Той много картинно ни описа как веднъж излязъл с рибаря и като минали един завой на реката, се изправили лице с лице с човекоядеца. Рибарят хвърлил въдицата си и грабнал пушката от рамото му и хукнали да бягат, колкото им сила държи, подгонени от тигъра.

— Обърнахте ли се да погледнете назад? — попитах аз.

— Не, сахиб — каза той със снизходителна усмивка спрямо моето невежество.

— Как може да се обърне човек назад и да гледа, когато си е плюл на петите, за да се спаси?

Той ни разказа още как рибарят, който бягал на разкрач пред него, се препънал на една поляна, обрасла с гъста трева, и паднал върху една заспала мечка, след което настъпила голяма бъркотия. Разнесли се много викове и всички, включително и мечката, хукнали да бягат в различни посоки, а рибарят се изгубил и след дълго лутане намерил пътя за хижата и се карал много на горския, загдето избягал с пушката си, а оставил него — рибаря — сам да се справя с празни ръце с тигъра-човекоядец и с раздразнената мечка. Горският пазач привърши разказа си, добавяйки, че рибарят още на другия ден си заминал от Мохан под претекст, че си наранил крака, когато се

препънал о мечката, и че и без това нямало никаква риба за ловене в река Кози.

Към обяд бяхме готови, да продължим пътя си. Малката Тълпа от хора, които се бяха събрали да ни изпратят, ни предупредиха да внимаваме добре за човекоядеца из гъстите гори, през които минаваше пътеката, и ние започнахме да се изкачваме на хиляда и двеста метра височина до Картканула.

Напредвахме бавно, защото моите хора носеха тежки товари, пътеката беше крайно стръмна, а жегата — ужасна. Горе, в селото, преди известно време станало някакво произшествие, поради което била изпратена полиция от Найни Тал, затова ми бяха казали да взема със себе си всичко необходимо за мен и хората ми, тъй като поради неуреденото още положение нямало да мога да се снабдя с нищо на самото място. Ето защо моите хора носеха тежките товари.

Късно подир обяд след много почивки стигнахме до границата на селските ниви. Понеже не съществуваше вече опасност за хората ми да бъдат удавени от човекоядеца, аз ги оставих и сам се упътих към горската хижа, която се виждаше от Мохан и която горските пазачи ми посочиха като най-удобното място за нощуване през време на престоя ни в Картканула.

Хижата е кацнала на билото на върха, който се издига над Мохан. Отправих се към нея по една равна част на пътя, който минава по лицевата страна на върха. Като свих из една урва, обрасла с гъсти шубраци, натъкнах се на една жена, която пълнеше стомна с вода на едва цъцрецо чучурче от издълбано дърво. Понеже разбрах, че ако се приближа тихо с гумените си обувки, ще я уплаша, аз се изкашлях, за да привлека вниманието ѝ. Забелязах, че тя силно трепна при изкашлянето ми. Като подминах на няколко метра, спрях се да запаля цигара. След минута-две аз я запитах, без да извърщам глава, дали е безопасно човек да стои сам на такова усамотено място. Жената се поколеба малко, а после ми отговори, че не било безопасно, но не могло да не се налее вода, а понеже в къщи нямало кой да я придружи, дошла сама. Няма ли мъж? Да, имала мъж, но той орял на нивите, а да се носи вода било женска работа. За колко време се напълня стомната? Още малко. Жената се пристраши и пресрами и ето, че аз станах предмет на същински съдебно следователски разпит. Полицай ли съм аз? Не. Да не би да съм горски чиновник? Тогава кой съм? Човек като

всички хора. Защо идвам? Да се опитам да помогна на населението на Картканула. Как? Като убия тигъра. Къде съм чул за човекоядеца? Защо съм дошъл сам? Къде са хората ми? Колко души са? Докога ще седя?

Докато не задоволи любопитството си, жената не обяви стомната за напълнена. Вървейки подире ми, тя ми посочи един от многото хълмове, които се спущаха от южната страна на планината, показва ми едно голямо дърво на тревист скат и ми каза, че човекоядецът преди три дни удавил под него една жена. За мен бе интересно да установя, че това дърво отстоеше само на двеста-триста метра от мястото, където отивахме ние — горската хижа. Стигнахме до пътека, която се изкачваше по хълма. Жената тръгна по нея и ми каза, че селото ѝ се намирало непосредствено зад хълма и че сега вече била в безопасност.

Онези от вас, които познават индийката, схващат, че бях постигнал значителен успех, особено като се има предвид, че тук неотдавна бяха ставали неприятности с полицията. Наместо да уплаша жената и да си спечеля по този начин неприязънта на всички селяни, аз успях с това, че я почаках да си напълни стомната и отговорих на няколкото въпроса, да си спечеля приятелка, която в най-скоро време щеше да уведоми цялото село, че не съм никакъв чиновник и че единствената цел на посещението ми е да се опитам да ги отърва от човекоядеца.

Горската хижа се издигаше на малък хълм на двадесетина метра вляво от пътя. Понеже портата ѝ беше вързана само със синджир, отворих я и влязох. Стаята беше широка три на три метра и твърде чиста, но миришеше на мухъл и на застояло. По-сетне ми казаха, че никой не бил; влизал в нея, откакто преди осемнадесет месеца се появил човекоядецът. От двете страни на главната стая имаше две малки помещения, едното, от които служеше за кухня, а другото — за склад за дърва. Хижата представляваше отличен и безопасен подслон за моите хора. Отворих задната врата, за да направя течение в стаята, а после излязох и избрах място между хижата и пътя за двадесеткилограмовата си палатка. В хижата нямаше никакви мебели, затова седнах на един камък край пътя, за да дочакам хората си.

Билото тук бе широко около петдесет метра и понеже хижата се намираше на южния склон на хълма, а селото — на северния, северният склон не се виждаше от нея. Поседях на камъка десетина

минути, докато зад хребета откъм селото се показва човешка глава, а след нея втора и трета. Моята приятелка от чучура не се бе забавила да уведоми селото за пристигането ми. Когато в Индия се срещнат непознати хора и искат да узнаят един от друг нещо по някакъв въпрос, те по стар обичай се въздържат да говорят по този въпрос, който ги е събрал — било случайно или нарочно, — до последния момент. Междувременно те си задават въпроси за частните и семейните си работи, като например дали сте женен и ако сте женен, колко деца имате, момчета или момичета и по на колко години са те, с какво се занимавате, каква ви е заплатата и пр. Въпроси, на които другаде по света едва ли биха ви удостоили с отговор, в Индия, а пък особено в нашите планини, се задават така просто и на всяка крачка, че на човек, който е живял с тези хора, и през ум не му минава да се обиди от тях.

При разговора си с жената отговорих на много от обичайните въпроси, а въпросите от семеен характер, които една жена не е прието да задава, ми се зададоха, след като пристигнаха хората ми. Те бяха напълнили един чайник на чучура и в невероятно кратко време събраха съчки, запалиха огъня, сварили водата в чайника и извадиха чай и сухари. Когато отворих кутия кондензирано мляко, чух как селяните запитаха прислужниците ми, защо употребявам кондензирано мляко, а не прясно. Те им отговориха, че нямаме прясно мляко, а освен това, понеже сме се побояли, че няма да намерим прясно мляко поради скорошните неприятности в селото, сме си донесли твърде голямо количество. Стори ми се, че селяните останаха крайно разочаровани от тези обяснения, и след като си пошепнаха нещо, един от тях, за когото после узнах, че е главатарят на Картканула, се обърна към мен и ми каза, че за тях било обидно дето съм носел кондензирано мляко, когато всичкото мляко на селото било на мое разположение. Признах грешката си и обясних, че съм я допуснал само защото не познавах този край. Казах на главатаря, че ако има излишно мляко, с удоволствие ще купувам по малко за всекидневните си нужди, но че освен от млякото не се нуждаю от нищо друго.

Моите хора развързаха денковете, а от селото надойдоха още хора. Когато казах на прислужниците си къде искам да ми опънат палатката, насъбралите се селяни нададоха вик на уплаха. Да живееш в палатка! Я гледай ти! Та нима сахибът не разбира, че из тези места върлува тигър-човекоядец и че той редовно минава по този път всяка

нощ. Ако не вярва на думите ни, да дойде да види следите от ноктите му по къщните врати там, където пътят минава през горния край на селото. Освен това, ако тигърът не изяде сахиба в палатката, положително ще изяде хората му в хижата, щом като го няма там да ги пази. Последното съображение накара моите хора да наострят уши и да се присъединят със своите молби към увещанията на селяните и в края на краищата аз се съгласих да остана в голямата стая, като двамата ми прислужници се настаниха в кухнята, а шестимата гаруалци — в склада за дърва.

След като заговорихме за човекоядеца, можех вече спокойно да продължа разговора си на тази тема, без да дам да се разбере, че желаех те да се изкажат именно по този въпрос още от момента, в който главата на първия селянин се подаде над хълма.

Показаха ми пътеката, която се спущаше до дървото, където тигърът бе удавил последната жертва, и ми обясниха обстоятелствата, при които жената била умъртвена, както и по кое време се е случило всичко това. Казаха ми, че пътят, по който тигърът идвал всяка нощ, водел на изток до Байтл Гат, като се разклонявал и за Мохан, а на запад до Чакнакл на река Рамганга. Пътят, който отиваше на запад, след като минаваше в продължение на километър през горната част на селото и през нивите, извиваше на юг до предния склон на хълма, извиваше отново на билото, на което бе кацнала хижата и продължаваше все по билото чак до Чакнакл. Тази част от пътя между Картканула и Чакнакл, дълга около десетина километра, смятали за много опасна и по нея не минавал никой от появяването на тигъра насам. Впоследствие установих, че след като пътят излезе от нивите, навлиза в гъсти джунгли от дървета и храсти, които се простираха чак до реката.

По-голяма част от нивите на село Картканула се намират на северния склон на хълма, а отвъд нивите има няколко малки хълма с дълбоки урви помежду им. На най-близкия от тях на около хиляда метра от горската хижа има голям бор. До него преди десетина дни тигърът удавил, отчасти изял и сетне изоставил една жена. Понеже трима ловци, които били отседнали в горската хижа на шест километра оттук, не могли да се покатерят на бора, селяните поставили три махана на три различни дървета на равни разстояния от сто до сто и петдесет метра от лобното място. Ловците и слугите им се качили на

маханите малко преди залез-слънце. По това време имало новолуние. След като луната залязла, селяните чули няколко изстрела. Когато разпитали прислужниците на другата сутрин, те отговорили, че не знаели по какво е стреляно, защото не видели нищо. След два дни била удавена крава, над която ловците останали да пазят, и пак, както и порано, дали изстрелите, след като луната залязла. Ето такива наглед смели, но безуспешни опити да се стреля правят тигрите — човекоядци твърде предпазливи. И колкото по-дълго живеят, толкова по-трудно могат да бъдат убити.

Селяните ми съобщиха твърде интересна подробност във връзка с тигъра. Казаха ми, че винаги познавали, когато той идва в селото, по неговото тихо ръмжене, подобно на стенание. Разпитах ги подробно и разбрах, че имало случаи, когато ръмженето на тигъра било продължително при неговото минаване между къщите, а понякога спирал да ръмжи за по-дълго или по-кратко време.

От тези подробности аз извадих заключение, че тигърът е ранен, че раната е от такова естество, че той я усеща при движение, и следователно раната е на един от краката му.

Увериха ме, че тигърът не е раняван от никой местен шикари, нито от ловците от Раникет, които стояли на пусия за него, но това не беше важно, тъй като тигърът бе човекоядец от години, а раната, от която бях убеден, че страда, може би беше причина за тази негова промяна. Интересен случай, който щеше да се изясни, след като тигърът бъде убит и прегледан.

Селяните полюбопитстваха да им кажа защо толкова се интересувам от стенанията на тигъра и аз им обясних, че по това можем да заключим, че животното е ранено в крака и че раната му е или от куршум, или от бодли на индийски таралеж. Те не бяха съгласни с мен, като твърдяха, че колкото пъти са имали случай да видят тигъра, той изглеждал здрав. А освен това лекотата, с която удушвал и отнасял жертвата си, доказвала, че не е сакат. Обаче те запомниха моите думи, които по-късно ми спечелиха славата на ясновидец.

Като минавах през Рамнагар, бях помолил тахсилдаря да ми купи два мъжки бивола и да ги изпрати в Мохан, откъдето хората ми щяха да ги поемат.

Обясних на селяните, че възнамерявам да вържа единия бивол близо до дървото, където преди три дена беше убита жената, а другия — по пътя за Чакнакл. Те заявиха, че не бих могъл да избира по-добри места, и добавиха, че ще разменят мисли по въпроса и ще ми съобщят на другата сутрин, ако дойдат, до какво заключение са стигнали. Нощта вече настъпваше. Главатарят ми обеща, преди да си замине, че сутринта ще съобщи за моето пристигане на всички околни села и за причината, поради която съм тук, и ще им внуши, че е крайно необходимо да ме уведомяват за всички жертви и нападения на тигъра в землищата на селата им.

Миризмата на мухъл беше силно намаляла, но все още се чувстваше. Въпреки това аз не й обърнах внимание и след като се изкъпах и вечерях, подпрях вратата с два камъка, тъй като нямаше друг начин да я затворя — и понеже бях капнал от умора поради извървения през деня път, легнах и заспах. Аз спя леко. След два или три часа се събудих, защото чух, че някакво животно се движи из джунглите. То се приближи до самата задна врата на хижата. Взех пушката и електрическото си фенерче, ритнах единия камък встрани и отваряйки вратата, чух как животното се отдалечи. По звука, който издаваше, беше може би тигър, а може би леопард или индийски таралеж. Джунглите обаче бяха твърде гъсти, та не можах да видя какво е. Като се върнах в стаята и сложих камъка на мястото му, усетих, че ме боли гърлото. Помислих, че е от това, дето бях стоял изложен на вятъра след трудното изкачване от Мохан. Но когато прислужникът бутна вратата и ми донесе утринната чаша чай, разбрах, че съм хванал ларингит, който се дължеше вероятно на това, че спях в отдавна необитавана хижа, чийто таван бе пълен с прилепи. Прислужникът ми каза, че той и другарят му нямали ларингит, но че шестимата гаруалци в склада за дърва се оплаквали от същото неразположение, както и аз. Моят запас от лекарства се състоеше от шише йод и няколко таблетки хинин, но като прерових калъфа на пушката си, намерих една книжна кесийка перманганат, който сестра ми ми беше дала по-рано. Кесийката беше напоена със смазка, но кристалите все още можеха да се разтварят и аз сложих доста от тях в тенекийка с гореща вода и прибавих малко йод. Получи се силен разтвор за гаргара и макар че зъбите ни станаха черни, болките ни в гърлата значително намаляха.

Закусихме рано. Изпратих четирима души в Мохан, за да докарат биволите, а пък аз тръгнах да огледам мястото, където беше удавена жената. По снощните указания на селяните можах без мъка да открия мястото, където тигърът бе нападнал и удавил жената, която връзвала накосената трева на вързоп. Тревата и въжето за връзване си стояха така, както ги бе изтървала, а освен тях имаше още два вързопа трева, оставени от другарките ѝ при бягството им към селото. Селяните ми казаха, че не намерили тялото на жената, но понеже трите здрави въжета и сърпът на жената стояха още в джунглите, склонен съм да вярвам, че въобще не са правили опити да я търсят.

Жената била убита на горния край на един сипей и тигърът я отнесъл надолу по сипея в един шубрак. Тук почакал вероятно да изчезнат двете жени, а след това прекосил гребена, който се виждаше от хижата, и отнесъл плячката си право надолу по склона на километър и половина разстояние в гъсти джунгли от дървета и ниски храсти. Дирите бяха отпреди четири дни и понеже нямаше никаква полза човек да върви по-нататък, тръгнах назад за хижата.

Изкачването обратно бе трудно. Когато стигнах хижата по обяд, намерих на верандата наредени много гърнета и тенджери, най-различни по форма и големина, всички пълни с мляко. Противно на вчерашната липса на мляко, сега то бе в голямо изобилие, та бих могъл — дори и да се окъпя в него. Прислужниците ми казаха, че протестите им се оказали безполезни. Всички селяни, като слагали съдовете си на верандата, отговаряли, че ще се погрижат да не ям кондензирано мляко, докато съм при тях.

Не очаквах хората ми да се завърнат от Мохан преди мръкване и поради това слязох след обяд да разгледам пътя към Чакнакл.

От хижата хълмът се издигаше постепенно на височина от около двеста метра и имаше приблизително триъгълна форма. След като вървеше половин километър през нивите, той извиваше остро вляво, прекосяваше една скалиста могила, преди да излезе отново на билото, а после извиваше вдясно и все по билото стигаше в Чакнакл. Като излизаше на билото, пътят беше равен в началото, а после се спущаше стръмно надолу, като наклонът му на места се облекчаваше с редица остри зигзагообразни завои.

Целият следобед бях свободен, та много внимателно можах да огледам пет километра от пътя. Когато някой тигър минава редовно по

един път, той винаги оставя дири, защото има обичай да драска край пътя. Тези драскотини, правени със същата цел, както драскотините, правени от домашната котка и всички останали животни от рода на котките, са много интересни за ловеца, защото по тях той се добира до следните крайно полезни сведения: първо, дали животното, оставило драскотините, е мъжко или женско; второ, посоката, в която е вървяло; трето, преди колко време е минало; четвърто, посоката и приблизителното разстояние до леговището му; пето, естеството на пляката му и най-сетне, шесто, дали животното скоро е яло човешко месо. Лесно е да се отгатне значението на тези леснодостъпни сведения за човека, който гони тигър-човекоядец по непознат терен. Тигрите оставят по пътищата, по които се движат, отпечатъци от стъпки, а по тях човек се добира до твърде полезни данни, като например посоката и бързината, с която се е движило животното, пола и възрастта му, дали и четирите му крака са здрави, а ако не са, кой именно крак страда от някакъв недостатък.

Пътят, по който сега вървах, бе опасъл поради занемаряване с къса остра трева и затова не представляваше добър терен за отпечатъци, освен на едно-две влажни места. Едно от тези влажни места беше на няколко метра от склона, където пътят излизаше на билото. Тъкмо под това място се намиреше зеления сала и много застояла локва — редовно място за водопой на самбурските елени.

Открих няколко драскотини непосредствено зад завоя, където пътят, след като излезеше от нивите, завиваше вляво. Най-новата драскотина беше отпреди три дни. На двеста метра от тези драскотини едната третина от пътя минаваше под надвиснала скала. Тази скала бе четири метра висока, а горната ѝ част образуваше плоскост, широка два или три метра, която се виждаше само от пътя, когато човек се приближава към скалата на идване от селото. На билото открих още драскотини, но отпечатъци от стъпки открих едва на първия зигзагообразен завой. Тук, пресичайки завоя, тигърът бе оставил дири, скачайки върху меката почва. Дириите, оставени преди един ден, бяха малко неясни, но въпреки това се виждаше, че животното е едър стар мъжки тигър.

Когато човек се движи из местност, където върлува тигър-човекоядец, по неволя напредва бавно, тъй като трябва да се приближава внимателно към всяко препятствие по пътя, към всеки

храст, дърво, скала, където може би дебне смъртта, като същевременно, ако не духа вятър — а тази вечер имаше вятър, — трябва постоянно да се оглежда назад и встрани. Освен това имаше и други интересни неща за наблюдаване, защото бе месец май, когато орхидеите на тази височина — 1200–1500 метра — са в своя разцвет, а аз никога не бях виждал такова разнообразие и изобилие на разцъфнали орхидеи, каквото видях из горите на този хълм. Красивата бяла пеперудообразна орхидея се намираше в най-голямо изобилие и всяко второ стъбло бе сякаш цялото потънало в цветовете.

Тук за пръв път видях едни птици, които Пратер, от Бомбайското дружество на естествениците, бе любезен да установи след това, че се казват индийски планински лястовици. Тези птици бяха излезли с малките си. Докато малките, по четири в семейство, бяха накацали в редици по сухите клони на върха на едно високо дърво, родителите им постоянно излитаха като стрели — често пъти на разстояние до триста метра — да им ловят насекоми. Те летяха с удивителна бързина и сигурен съм, че няма птица в Северна Индия, без да изключвам и нашата зимна посетителка, голямата тибетска лястовица, с която тези планински лястовици не биха могли да се надбягват в летенето. Друго много интересно нещо у тези птици бе чудното им зрение. Понякога те летяха в абсолютно права линия няколко метра, преди да се извият и да се върнат. Невъзможно бе да гонят насекоми при бързината, с която летяха на такива големи разстояния, а понеже след всеки полет птицата неизменно тикаше по някое насекомо в една от зяпналите човчици, струваше ми се, че виждаха насекомите на разстояние, на каквото човешкото око не би могло да види и през най-силен далекоглед.

Така, като пазех кожата си, търсех дири и се наслаждавах на природата и като се заслушвах във всички звуци на джунглите, времето бързо изтече. Един самбурски елен на километър и половина надолу по склона в посока към Мохан предупреждаваше обитателите на джунглите за присъствието на тигър, а един какар и един лангур (маймуна *Entellus*) по пътя за Чакнакл предупреждаваха другите обитатели на джунглите за присъствието на леопард, когато към залез-слънце аз се озовах пак при надвисналата скала. Като се приближих до скалата, установих, че тя представлява най-опасното място из целия извървян път. Ако тигър залегне на обраслото с трева парче земя над

скалата, трябваше само да почака някой да мине из пътя безразлично в коя посока и жертвата му беше сигурна — едно наистина крайно опасно място, което заслужаваше да се запомни.

Като се върнах в хижата, двата бивола бяха пристигнали, но беше вече твърде късно да ги изведа и вържа същата нощ.

Прислужниците ми през целия ден поддържали огъня в хижата, в която въздухът бе пресен и чист. Въпреки това аз не пожелах да рискувам да спя пак в затворена стая. Накарах ги да отсекаат два трънливи храста, задръстих с тях здраво входа и си легнах. Тази нощ не се появи нищо в джунглите край задната врата и след един здрав сън, когато се събудих сутринта, гърлото ми беше много по-добре.

По-голямата част от сутринта прекарах в разговори със селяните и слушах разказите им за човекоядеца и за опитите да го убият. След обяд завързах единия бивол на малкия хребет, който тигърът бе прекосил, когато е отнасял със себе си жената, а другия — на острия завой, където открих отпечатьци от стъпките му.

На другата сутрин заварих и двата бивола заспали кротък сън, след като изяли по-голямата част от купчината трева, поставена пред тях. На врата на двете животни бях вързал звънци. Когато се приближих до тях и двата пъти, не чух никакъв звук, но и двата пъти останах разочарован, защото биволите не бяха удавени, а спяха. Същата вечер преместих втория бивол от острия завой на онова място, където пътят излизаше на билото, близо до локвата застояла вода.

Начините, до които най-често се прибегва при лов на тигри, са чакане на пусия и вдигане с хайка. И в двата случая се употребяват мъжки биволи като стръв. Постъпва се така. Избира се най-удобното място за пусията или за хайката и стръвта се извежда и връзва късно вечерта с въже, което биволът не може, но тигърът може да скъса. Когато тигърът удави животното, тогава или се чака над жертвата на махан, или пък се загражда с хайка скривалището, където е отнесена плячката.

В случая нито един от тези начини не можеше да се приложи. Гърлото ми, макар и много по-добре, все още ме болеше и ми беше невъзможно да застана и чакам на пусия, без да кашлям. А да вдигна хайка из тази обширна местност, гъсто обрасла с дървета и силно пресечена, би било безнадежден опит, дори да можех да събера и хиляда души. Затова реших да издебна тигъра и с тази цел внимателно

избрах мястото, където завързах двата си бивола за здрави, млади дървета с по четири ката здраво конопено въже, дебело два сантиметра и половина, и ги оставих в джунглите цели двадесет и четири часа.

Всяка сутрин, щом се развиделеше достатъчно, за да може да се стреля, и всяка вечер дебнешком посещавах биволите един след друг, защото тигрите — човекоядци или не — еднакво охотно убиват жертвите си и денем, и нощем, стига никой да не ги обезпокоява. През деня пък, докато чаках новини от съседните села, лекувах гърлото си и си почивах, а шестимата ми гаруалци хранеха и поеха биволите.

Четвъртата вечер при залез-слънце на връщане от мястото на хребета, където бях вързал единия бивол, свих по един завой на тридесетина метра от надвисналата скала. Изведнъж, за пръв път от пристигането ми в Картканула, усетих, че съм в опасност и че опасността, която ме застрашава, се намира на скалата пред мен. Пет минути стоях напълно неподвижен, с очи, приковани на горния ръб на скалата, за да видя дали някъде ще шавне нещо. От това близко разстояние бих забелязал и най-малкото движение, но всичко бе спокойно. Придвижих се десет крачки напред и пак спрях за няколко минути. Никак не се успокоих от това, че нищо не мърдаше. Човекоядецът беше на скалата, в това бях положителен. Въпросът беше как да постъпя при това положение. Хълмът, както вече казах, бе много стръмен, осеян с големи камъни и обрасъл с дълга трева и ниски храсти. Колкото и трудно да се ходеше, ако беше по-рано, бих се върнал и бих заобиколил над тигъра, за да се опитам да му отправя един куршум. Но понеже оставаше само половин час до мръкване, а трябваше да измина още километър и половина път, лудост би било да се отклоня от пътя. И тъй освободих предпазителя, вдигнах пушката за стрелба и се отправих да задмина скалата.

Пътят тук бе широк около два и половина метра и аз тръгнах заднешком по крайчеца на външната му страна, като при всяка стъпка внимателно напипвах с крак земята, преди да пренеса тежестта си на другия крак, за да не полетя в пропастта. Напредвах бавно и трудно. Когато се изравних с надвисналата скала, а после започнах да я задминавам, в мен проблесна надеждата, че тигърът ще почака, докато стигна до онази част на пътя, откъдето се виждаше плоското място над скалата, където той бе легнал. Тигърът обаче като не успя да ме изненада, не благоволи да рискува да ме нападне. Едва подминал

скалата, дочух ниско, приглушено ръмжене над себе си, а малко по-късно вдясно един какар започна да лае, след което две самбурски кошути залаяха близо до хребета на триъгълния хълм.

Тигърът се отърва с оцеляла кожа, но същото се отнасяше и до мен, та нямаше защо да съжалявам. От онова място на хълма, където самбурите казваха, че се намира тигърът, аз бях сигурен, че той ще чуе звънеца, окачен на врата на бивола, вързан на билото до застоялата локва.

Когато стигнах до селските ниви, там ме чакаха група селяни. Те чули какара и самбурите и много се разочароваха, че не съм видял тигъра, но се окуражиха, като им казах, че имам голяма надежда да го срещна на другия ден.

През нощта се изви пясъчна буря, последвана от силен дъжд. За голямо нещастие открих, че покривът на хижата бе като решето. Но накрая намерих място, където по-малко капеше, доवлякох там походното си легло и продължих да спя. На другия ден, когато се събудих, утрото бе кристално ясно. Дъждът бе измил маранята и праха във въздуха и всеки лист и тревица блестяха на току-що изгряващото слънце.

Досега винаги обикалях първо по-близкия бивол, но тази сутрин нещо ми подсказа да изменя реда на ежедневната си процедура. Наредих на хората си да почакаат слънцето да се издигне високо над хоризонта и тогава да отидат да нахранят и напоят по-близкия бивол, а после тръгнах, преизпълнен с надежди, надолу по пътя за Чакнакл, като преди това почистих и смазах своята 450/400-калибрена пушка — едно много ефикасно оръжие, мой дългогодишен и верен другар.

Надвисналата скала, край която толкова трудно минах миналата вечер, сега не ме разтревожи нито за минута. След като я отминах, започнах да се вглеждам за отпечатьци от стъпки, тъй като дъждът бе размекнал повърхността на пътя. Но не видях нищо, докато не стигнах до влажното място на пътя, което, както казах, се намираше откъм билото и близо до локвата, където бе вързан биволът. Тук по меката земя открих стъпките на тигъра, оставени, преди да се извие бурята. Те водеха към хребета. Близо до това място на външната страна на пътя има скала, висока около метър. По-рано, дебнейки из пътя, бях открил, че изправен на тази скала, можех да видя бивола, вързан на разстояние от четиридесет метра. Покатерих се на скалата, бавно повдигнах глава

и установих, че биволът бе изчезнал. Това откритие бе колкото тревожно, толкова и необяснимо. За да попреча на тигъра да отвлече бивола някъде далеч из джунглите, където единственият начин да му отправа своя куршум би бил да застана на пусия на земята или покатерен на дърво — нещо невъзможно за мен при сегашното състояние на гърлото ми, — послужих си с четири ката здраво конопено въже, дебело два сантиметра и половина. Въпреки това обаче тигърът бе отнесъл плячката.

Носех платнени обувки с най-тънки гумени подметки. Доближих се много тихо до младото дърво, за което беше вързан биволът, и разгледах земята. Биволът беше убит преди бурята, а отнесен, след като бурята е била спряла, без да е изядено нещо от него. Три от въжетата, увити в едно, бяха прегризани, а четвъртото — скъсано. Тигрите обикновено не прегризват въжетата, но този тигър ги беше прегризал и отнесъл плячката си надолу, по склона срещу Мохан. Това сериозно обърка плановете ми, но за щастие дъждът ми дойде на помощ. Дебелият килим от окапали листа, които вчера бяха трошливи като прахан, сега бяха влажни и се огъваха. Ако не правех грешка, трудът, който тигърът си бе дал да отвлече плячката, можеше да стане причина за собствената му гибел.

Когато навлизам в джунгли, където всеки момент може да ми се наложи да стрелям, никога не се чувствам спокоен, преди да проверя дали пушката ми е пълна. Да дръпнеш спусъка в критичния момент и да осъмнеш в щастливите ловни селения или другаде на оня свят само защото си пропуснал да напълниш пушката си, е случай на небрежност, за който няма извинение. Затова, макар да помнех много добре, че бях напълнил пушката си, преди да дойда до надвисналата скала, сега пак я отворих и извадих патроните. Смених единия патрон, който беше избелял и малко назъбен. Няколко пъти бутнах предпазителя нагоре и надолу, за да се уверя, че работи гладко — аз никога не нося оръжие с отворен предпазител, — и тръгнах по дирите на отвлеченото животно.

Изразът „дире на отвлечено животно“, с който обозначаваме следите, оставени от тигъра, когато пренася плячката си от едно място на друго, е неточен, защото, когато тигърът отнася плячката си някъде, той не я влачи, а я носи. Ако плячката е толкова тежка, че не може да я носи, той я оставя. Дирите на отвлеченото животно са ясни или слаби

в зависимост от големината на животното, което тигърът носи, и начинът, по който го държи. Например да предположим, че плячката е самбурски елен и че тигърът го държи за врата. Тогава задните му крака ще се влачат по земята, като оставят ясна диря при влаченето. От друга страна, ако тигърът е хванал елена през средата на гърба, може да остави съвсем слаба диря при влаченето, а може да не остави и никаква диря.

В случая тигърът беше хванал бивола за врата и задните му крака, като се влачели по земята, бяха оставили диря, по която лесно можеше да се върви. Тигърът бе извървял сто метра диагонално по предната част на хълма, докато стигнал до един стръмен глинест бряг. Като се опитвал да прекоси този бряг, той се подхлъзнал и изпуснал плячката си, която се отърколила на тридесет-четиридесет метра надолу по хълма, където най-сетне се задържала за едно дърво. Като взел отново своята плячка, тигърът я хванал за гърба и оттук — нататък само един крак сегиз-тогиз се докосвал до земята, оставяйки слаби дири. При все това, понеже склонът бе постлан с килим от папрати, не бе много трудно да се върви по дирята. При падането тигърът сякаш загубил чувство за посоката, изглежда, че се е поколебал къде да отнесе плячката. Най-напред отишъл двеста метра вдясно, след това — сто метра право надолу по хълма, минавайки през място, гъсто обрасло с ниски бамбукови храсти. След като си проправил път през бамбуковите храсти с доста голяма мъка, той извървял диагонално няколкостотин метра по хълма, докато стигнал до голяма скала, която заобиколил отдясно. Тази скала от страната, от която се приближил тигърът, беше на едно ниво със земята и издигайки се постепенно на шест метра височина, изглеждаше, че надвисва оттатък над някаква кухня или малък дол. Ако под тази скала имаше действително пещера или хлътнатина, вероятно бе тигърът да е отнесъл плячката си там. Затова аз оставих дирите и се изкачих на скалата, движейки се много бавно напред и оглеждайки всеки метър земя пред себе си и от двете си страни. Когато стигнах обаче до края на издадената скала и надникнах под нея, аз се разочаровах, защото открих, че хълмът се издигаше стръмно до подножието на скалата. Под нея нямаше, както очаквах, никаква пещера или хлътнатина.

Понеже целият дол и джунглите наоколо се виждаха много добре от края на скалата, а тя представляваше сравнително безопасно място, където човекоядецът не би могъл да ме нападне, аз седнах. Едва седнал обаче, забелязах нещо червено и бяло в един гъст храсталак на четиридесет метра под мен. Когато човек гони тигър из гъсти джунгли, той взема всяко червено нещо, което се мерне пред очите му, за тигър, но сега аз виждах не само червената козина на тигъра, но и ивиците му. Цяла минута наблюдавах напрегнато предмета и тогава, както изведнъж разгадаваме фигурите в скрита картина, разбрах, че предметът, който гледам, е жертвата, а не тигърът. Червеното беше наяденото кърваво месо, а ивиците бяха ребрата, от които тигърът бе одрал кожата. Почувствах се много доволен, че през тази минута се въздържах да стрелям. Един мой приятел някога изтървал великолепен тигър, като изстрелял два куршума в трупа на едно животно, над което възнамерявал да варди на пусия. За щастие, той беше добър стрелец, и двамата души, които бе изпратил напред да намерят жертвата и да поставят махан на най-близкото дърво и които в момента, когато стрелял, били застанали до жертвата, скрити зад един храст, останали невредими.

Когато един тигър, без да го гонят, остави жертвата си на открито, с основание може да се предположи, че е залегнал някъде наблизо да пази плячката си от лешояди и други мародери, та обстоятелството, че не видях тигъра, не значеше още, че не е залегнал някъде из гъстите храсти наоколо.

Тигрите се дразнят от мухите и не лежат дълго време в едно положение, затова реших да остана на мястото си и да наблюдавам къде ще мръдне нещо. Но щом взех това решение, усетих дразнене в гърлото си. Ларингитът ми не бе съвсем минал и дразненето бързо се усили, докато почувствувах, че не мога да не се изкашлям. Обикновените начини, до които прибегва човек в подобни случаи, като например да не диша и да започне да преглътва бързо едно след друго, не ме облекчиха. Дойде моментът, когато ми се стори, че или трябваше да се изкашлям, или да се пръсна. В отчаянието си опи — тях да си облекча гърлото, надавайки предупредителния вик на маймуната-лангур. Да се изрази звук с думи е трудно, но за онези от вас, които не познават нашите джунгли, бих се опитал да опиша този предупредителен вик, който се чува на половин километър разстояние,

като кок, кок, кок, което многократно се повтаря през кратки паузи и завършва с ко–корор. Не всички лангури викат по тигри, но лангурите от нашите планини положително правят това и понеже тигърът сигурно бе слушал този вик всеки ден, това бе единственият звук, който можех да издам, без да му обърне и най-малко внимание. Този път не можах да имитирам звука много сполучливо, но получих желанния резултат — дразненето в гърлото ми се облекчи.

Седях още половин час на скалата да наблюдавам дали някъде нещо ще шавне и дали обитателите на джунглите няма да ми кажат нещо, а когато се убедих окончателно, че тигърът не се намираше, докъдето виждаха очите ми, станах от скалата и движейки се крайно предпазливо, слязох до трупа на животното.

Съжалявам, че не мога да ви кажа колко килограма месо изяжда един отрасъл тигър наведнъж, но ще добиете известна представа за това, като ви кажа, че изяжда един самбурски елен за два дни, а бивол за три дни, като може би му остава някоя хапка и за четвъртия ден.

Този път вързаният бивол не беше възрастен, но не може да се каже, че беше малко животно. Тигърът го беше почти преполовил. Щом като се е нахранил така добре, бях сигурен, че не е отишъл на далеч. Понеже земята още беше мокра и щеше да бъде влажна още един-два часа, реших да открия в коя посока е отишъл и ако е възможно, да го издебна.

Следите около трупа бяха неясни. Обикаляйки около него във все по-широки кръгове, открих дирите, оставени от тигъра, когато си е тръгнал. Малко по-трудно е да се проследят по дирите животни с меки нозе, отколкото животни с копита, но при все това след дългогодишна практика да вървиш по дирите им е толкова леко, колкото и за ловджийското куче да следи диря, оставена във въздуха. Тръгнах по дирите бавно и тихо като сянка, понеже знаех, че тигърът е наблизо. Като изминах сто метра, излязох на равно място от няколко квадратни метра, обрасло с къса мека трева със силно миризливи корени. На тази трева бе лежал тигърът и тялото му се беше ясно отпечатало. Когато разглеждах отпечатъка и се мъчех да отгатна колко голямо е животното, забелязах, че някои смачкани треви се надигаха. Това показваше, че тигърът е станал оттук преди една-две минути.

Ще добиете представа за положението, като ви кажа, че тигърът бе свалил трупа от север и оставяйки го, бе отишъл на запад, а скалата,

на която седях, трупът и мястото, на което сега бях застанал, образуваха триъгълник, едната страна, на който беше дълга четиридесет метра, а другите му две страни — сто метра.

Когато забелязах, че тревите се изправят, първата ми мисъл бе, че тигърът ме е видял и избягал, но скоро установих, че това е невероятно, защото нито скалата, нито трупът се виждаха от това обрасло с трева място, а пък че не ме е видял и избягал, след като тръгнах по дирите му, бях съвсем положителен. Защо тогава тигърът бе напуснал удобното си леговище и беше изчезнал? Слънцето, което прежуряше врата ми, ми отговори на този въпрос. Беше девет часа преди обяд през един неприятно горещ майски ден, а един поглед към слънцето и върховете на дърветата, над които то грееше, ми показва, че то бе огряло тревата преди десет минути. Очевидно тигърът е намерил, че слънцето пече много силно, и е станал само няколко минути преди да пристигна, за да си потърси по-сенчесто място.

Казах, че обраслото с трева парче земя беше широко два на два метра. На срещуположната страна имаше паднало дърво, проснато от север към юг. Това дърво бе около метър и двадесет сантиметра в диаметър и както лежеше по ръба на обраслото с трева парче земя, бе на три метра от мен. Коренът на дървото се опираше на склона, който се издигаше стръмно нагоре и бе обрасъл с храсти, а пък короната му, която се бе пречупила при падането на дървото, стърчеше навън от склона. Отвъд дървото склонът изглеждаше почти отвесен, а по лицевата му страна минаваше тесен скалист ръб, който изчезваше в гъсти джунгли тридесет метра по-нататък.

Ако моето предположение, че слънцето е станало причина тигърът да се премести от мястото си, беше вярно, нямаше по-удобно място, където той би могъл да се приюти, от онази страна на дървото, която оставаше в сянка. Единственият начин да се уверя в това бе да се приближа до дървото и да погледна зад него. В този миг си спомних една картина, която преди много години бях видял в списанието „Пънч“. Тя представляваше самичък ловец, излязъл на лов за лъвове, който, поглеждайки към скалата, край която минава, бе застанал лице срещу лице с най-големия африкански лъв. Под картината пишеше: „Когато тръгнете на лов за лъвове, решете преди всичко дали наистина желаете да ги срещнете.“ Наистина съществуваше дребната разлика, че този приятел в Африка гледаше нагоре в лицето на лъва, а аз щях да

гледам надолу в лицето на тигър. Иначе и двата случая, ако тигърът наистина се намираше зад трупа на дървото, много биха си приличали.

Плъзгайки краката си един след друг по два сантиметра напред, започнах бавно да се доближавам до дървото. Изминах почти половината разстояние, което го отделяше от мен, когато зърнах някакъв черно-жълт предмет, дълъг около осем сантиметра, на скалистия ръб, който едва сега забелязах, че беше пътека, по която редовно се е движел дивеч. Приковах очи една дълга минута върху този неподвижен предмет, докато най-сетне се убедих, че е върхът на опашката на тигъра. Ако опашката бе обърната нататък, главата му очевидно трябваше да е обърната към мен, а тъй като ръбът бе широк само около шестдесет сантиметра, тигърът положително беше приклепнал и чакаше да скочи в момента, когато се появи главата ми над трупа на дървото. Краят на опашката беше на шест метра от мен и ако допуснем, че приклепнал, тигърът е дълъг два метра и половина, главата му трябваше да е на три метра и половина от мен. Трябваше да се приближа още, за да видя по-голяма част от тялото му и да мога да му отправя един осакатяващ куршум, ако исках да се измъкна жив оттук. Изстрелът ми трябваше непременно да е осакатяващ. В този момент съжалявах за пръв път в живота си за навика си да нося пушката със затворен предпазител. Предпазителят на моята 450/400-калибрена пушка издава много характерен звук, когато се отваря, а всеки звук би предизвикал тигъра да връхлети върху мен или пък да хукне право надолу по стръмния склон, без да ми даде възможност да гръмна по него.

Започнах да плъзя напред сантиметър по сантиметър, докато видях цялата му опашка, а след нея и задните му части. Когато видях задните му части, бих могъл да извикам от радост, защото те показваха, че тигърът не бе приклепнал, готов да скочи, а бе легнал. Тъй като на шестдесетсантиметровия ръб имаше място само за тялото му, той бе протегнал задните си крака и ги бе облепнал на горните клони на едно дъбово дръвче, израснало почти на отвесния склон. Още тридесет сантиметра напред и видях стомаха му, а по равномерните му спускания и вдигания разбрах, че тигърът спи. Придвижих се напред вече по-бързо, докато успях да видя цялото му рамо, а после и целия тигър. Задната част на главата му лежеше на ръба на обраслото с трева

парче земя, което продължаваше на около метър зад падналото дърво. Очите му бяха съвсем затворени, а носът му бе обърнат към небето.

Премерих се с пушката в челото му, натиснах спусъка и като продължавах да го натискам, отворих предпазителя. Нямах представа как ще действа пушката при този обратен ред на стрелба. Но действието ѝ се оказа ефикасно. Когато тежкият куршум, изстрелян от толкова близко разстояние, се заби в челото на тигъра, само една тръпка мина по цялото му тяло. Опашката му остана протегната, задните му крака продължиха да почиват върху клоните на дървото, а носът му още сочеше към небето. Положението му не се промени, когато отпратих втори съвсем ненужен куршум подир първия. Единствената забележима промяна бе, че стомахът му престана да се спуща и надига и че кръв закапа от челото му от две невероятно малки дупчици.

Не знаей какво влияние оказва близкото присъствие на тигър върху другите хора, но аз винаги изпитвам чувство на липса на въздух, което се дължи колкото на страха, толкова и на възбудата. Чувствах и желание да си почина. Седнах на падналото дърво и запалих цигара за пръв път, откакто ме бе заболяло гърлото, и оставих мислите си да блуждаят. Всяка добре свършена работа доставя удоволствие на човека, а току-що свършената работа не представляваше никакво изключение. Целта на идването ми бе да убия човекоядеца. От момента, когато се отделих от пътя преди два часа, до момента, когато вдигнах предпазителя, всичко, включително и викът ми като лангур, бе протекло гладко и без никакви смущения. Това ми доставяше удоволствие, подобно на удоволствието, което изпитва авторът на книга, когато напише развързката на интригата, която стъпка по стъпка се е разиграла точно както той е искал. В моя случай обаче краят не бе задоволителен, защото убих животното, проснато на метър и половина от мен, докато спеше.

Зная, че моите лични чувства по този въпрос не са интересни за другите хора, но ми се струва, че и вие може би ще си помислите, че не съм постъпил кавалерски. В такъв случай бих желал да ви изложа онези аргументи, с които се мъчех да убедя себе си, че съм прав, с надеждата, че вие ще ги намерите най-задоволителни, и то повече от мен. Тези аргументи са: тигърът беше човекоядец и по-добре да е мъртъв, отколкото жив, затова е безразлично дали е бил буден, или

заспал, когато се появих, и ако си бях отишъл, когато го видях, че спи, щях да бъда морално отговорен за смъртта на всички човешки същества, които той би удавил след това. Все добри и здрави аргументи, ще признаете, за да постъпя така. Но за съжаление истината е, че от страх за себе си и от страх да не изгубя единствения случай, който може би ми се представяше, а може би и поради тези две причини, не събудих заспалото животно, за да му дам един спортсменски шанс.

Тигърът бе мъртъв и ако исках да спася своя трофей да не падне долу в дерето и да се похаби, за препоръчване бе колкото е възможно по-скоро да го махна от ръба на скалата. Облегнах пушката си, която не ми трябваше вече, на падналото дърво и се изкатерих на пътя. Скоро след това свих по завоя до нивите и нададох един вик „Ео!“, който отекна по хълмовете и долините. Не стана нужда да викам повторно, защото моите хора чули двата изстрела на връщане от първия бивол, след като го нахранили и напоили, и изтичали до хижата, за да съберат, колкото селяни успеят. Сега, когато чува вика ми, всички се спуснаха в голям безпорядък по пътя да ме посрещнат.

Донесоха дебели въжета и брадви и аз поведох тълпата след себе си. След като прекарахме въжетата около тигъра, много ръце с готовност го пренесоха от ръба през падналото дърво на обраслото с трева парче земя. Тук бих го одрал, но селяните ме помолиха да не го одирам, защото жените и децата в Картканула и съседните села щяха страшно да се разочароват, ако не им се даде възможност да видят тигъра със собствените си очи и да се уверят, че човекоядецът, който цели четири години ги караше да живеят в страх и чието царство се простираше из целия окръг, е вече мъртъв.

Докато отсичаха две дървета, за да отнесем тигъра в хижата, забелязах, че някои от селяните попипаха краката му. Разбрах, че искаха да се уверят дали са били прави, когато ми казваха, че не страдал от стари и осакатяващи рани. В хижата поставихме тигъра на сянка под едно широко разклонено дърво и съобщихме на селяните, че е на тяхно разположение до два часа — за по-дълго не можех да им го дам, защото денят бе много горещ и се боях да не опадат космите и да се похаби кожата му.

Самият аз още не бях разгледал тигъра отблизо, но в два часа след обяд, когато го проснах по гръб, за да почна да го дера, забелязах,

че по вътрешната страна на левия му преден крак липсваха много косми и че по кожата се виждаха малки дупчици, от които излизаше жълта течност. Не обърнах внимание на присъстващите върху тези дупчици и оставих крака, който бе значително по-тънък от десния, да бъде одран последен. След като одрах цялата кожа, направих дълъг разрез от гърдите до стъпалото на загнойсалия крак и като обелих кожата, започнах да вадя от месото забитите в него бодли от индийски таралеж, които стоящите наоколо селяни бързо грабеха за спомен. Най-дългият бодил бе около дванадесет сантиметра, а всичките бодли бяха 25–30 на брой. Месото под кожата от гърдите до стъпалото на крака му бе като сапунисано и тъмножълто на цвят. Ето причината, поради която бедното животно е стенело, като е вървяло. Тази причина е била достатъчна да го накара да стане и да си остане човекоядец, защото бодлите на индийския таралеж не се разтапят, колкото и дълго, да седят в месото.

Извадил съм може би към двеста бодила от индийски таралеж от убитите от мен тигри — човекоядци. Много от тези бодли са над 25 см дълги и дебели като моливи. Повече от тях бяха забити в корава мускулна тъкан, няколко намерих впити между костите, а всички бяха пречупени под кожата.

Без съмнение тигрите се натъкват на бодлите, когато убиват таралежите, за да се нахранят. Изниква обаче въпросът, на който съжалявам, че не мога да дам задоволителен отговор — как могат да проявяват такова невнимание умни и подвижни животни като тигрите, та да оставят бодлите да се забиват тъй дълбоко в тялото им, и защо са така бавни в движенията си, че позволяват на таралежите, чието единствено средство за защита е да вървят заднешком, да постигат това. И по-нататък как пречупват те бодлите на индийския таралеж, когато тези бодли не са чупливи.

И леопардите като тигрите обичат да нападат индийски таралежи, но в телата на леопарди не съм намирал забити бодли, защото те убиват таралежите, както съм виждал със собствените си очи, като ги захващат за главата. Защо тигрите не ги убиват по същия безопасен и прост начин, както леопардите, без да се нараняват, за мен е тайна.

И така, разказах ви историята на втория от трите тигъра-човекоядци, за които ставаше дума на отдавнашната областна

конференция, а при друг случай ще ви разкажа как загина и третият човекоядец — тигърът от Канда.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.